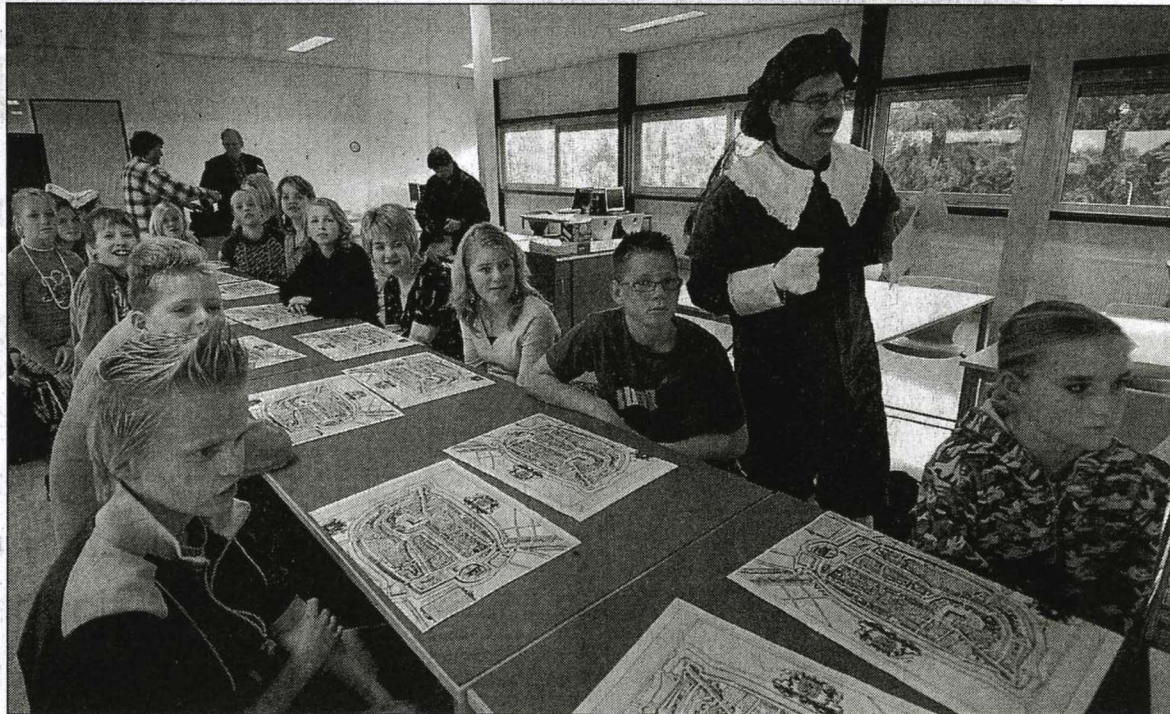

Les in de oude kaarten van Fryslân

BETTY HOEKSTRA

Franeker - 'Wat voor soort spoorlijnen lagen er in 1916 in Fryslân?' en 'hoe werden landkaarten in die tijd gemaakt?' Leerlingen van Friese basisscholen en het voortgezet onderwijs kunnen voortaan met deze en nog veel meer vragen aan de slag, dankzij het lespakket 'Kaarten op tafel'. Het Fries Historisch en Letterkundig centrum Tresoar presenteerden de methode gisteren in Franeker. Alle scholen in Fryslân krijgen deze week een lespakket toegestuurd en kunnen daarna, als ze dat willen, meer pakketten bestellen bij Tresoar.

De kinderen krijgen met dit pakket les in aardrijkskunde, geschiedenis en de taal van Fryslân. Bovendien zitten er internetopdrachten in, dus ze leren ook nog beter omgaan met de computer. Haye Bijlstra, medewerker afdeling Educatie bij Tresoar, zegt: „Leraren kunnen helemaal zelf bepalen wat ze met het pakket doen. Ze kunnen het gebruiken voor bijvoorbeeld een themaweek, maar het is ook prima te gebruiken als ondersteuning bij een bestaande les.” In het pakket zitten zeven verschillende typen kaarten. Zo zitten er stadsplattengronden in, is er een kaart met de Slachtedyk en zijn er kaarten waar de landeigenaren van vroeger opstaan. Tresoar kwam op het idee om het lespakket samen te stellen toen het centrum bezig was met een kaartenboek over de omgeving van Joure. „We dachten bij onszelf: Wat zouden we hier nog meer mee kunnen doen? We wilden sowieso meer algemene informatie brengen over cartografie. Toen hebben we

'Bernardus Schotanus' geeft uitleg bij de kaart van het oude Franeker. Leerlingen van csg Anna Maria van Schuurman in die stad mochten als eerste het pakket 'Kaarten op tafel' proberen. Foto: Frans Andringa

bedacht om dit lespakket te ontwikkelen.” Tresoar kreeg bij het samenstellen hulp van stichting **Het Oversticht uit Overijssel**. Deze organisatie maakte al eerder een lespakket over landkaarten.

In eerste instantie was het plan om het lespakket alleen in het Nederlands uit te brengen, maar nu is het er ook in het Fries. „We raakten aan de praat met de gemeente Franekeradeel, die de Friese taal wil

promoten. Zo kwamen we samen op het idee om het pakket te vertalen naar het Fries.”

Het was dus ook geen toeval dat het eerste exemplaar van het lespakket werd uitgereikt aan wethouder Bonnema van Franekeradeel. De leerlingen van de christelijke scholengemeenschap Anna Maria van Schurman kregen bezoek van 'Bernardus Schotanus', een bekende kaarttekenaar uit de

18de eeuw. Ook Van Schurman zelf, de eerste vrouwelijke studente aan de Universiteit van Utrecht, was meegekomen. Zij kwam het eerste exemplaar overhandigen. Meteen daarna konden de kinderen aan de slag met het pakket. Wat ze ervan vonden is nog niet bekend. Bijlstra zegt lachend: „Omdat de presentatie al vijftig minuten duurde, zijn we aan de eigenlijke les niet meer toegekomen.” FD 13/9 2007